

Evaluatie

De MaS

Start jaar 2008/2009 tot en met 2012

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
Inleiding	3
1. Maatschappelijke stage (MaS)	4
1.1. Te bereiken resultaat	4
1.2 Taak van de gemeente op het gebied van de MaS	4
1.3 Taak van de leerlingen en de scholen op het gebied van de MaS	4
1.4 Aanpak van de projectgroep MaS	5
2. De inbedding van de MaS binnen de scholen	6
2.1 Wat doen de scholen nu zelf aan coördinatie van de MaS?	6
2.2 Heeft de MaS een structurele plek gekregen binnen de scholen?	6
2.3 Hoe hebben de scholen de samenwerking met de MaS-makelaar ervaren?	6
2.4 In hoeverre hebben de scholen nog behoefte aan ondersteuning in de toekomst?	7
2.5 Conclusie	7
3. De inbedding van de MaS binnen de bevraagde vrijwilligers organisaties	8
3.1 Hoe ervaren organisaties de ondersteuning van de MaS-makelaar?	8
3.2 In hoeverre is de MaS ingebed binnen de organisatie?	8
3.3 In hoeverre is nog ondersteuning nodig in de toekomst?	8
3.4 Conclusie	8
4. De ervaringen van de MaS-makelaar	9
4.1 Hoe heeft de MaS-makelaar haar rol ervaren?	9
4.2 Wat is de visie van de MaS-makelaar over de behoefte aan ondersteuning in de toekomst?	9
5. Behaalde prestatie-indicatoren	10
6. Conclusie	11
6.1 Aanbevelingen	11

Inleiding

Maatschappelijke stage (MaS) houdt in dat jongeren in het voortgezet onderwijs minimaal 30 uur vrijwilligerswerk doen als onderdeel van hun schoolcarrière. Op deze manier leren ze hun directe omgeving op een andere manier kennen en leveren ze een actieve bijdrage aan de samenleving. Na een uitgebreide pilotfase is maatschappelijke stage vanaf het schooljaar 2011-2012 verplicht.

In Ridderkerk is in 2009 de pilot Maatschappelijke stage (MaS) gestart met als doel de MaS in te bedden binnen de scholen en de Ridderkerkse organisaties. Dit is ter voorbereiding en oefening voor de wettelijke verplichting van de MaS vanaf 2011. Vanaf 2011 is de MaS een verplicht lesonderdeel op de scholen. Om de inbedding van de MaS voorspoedig te laten verlopen heeft de gemeente Ridderkerk gefaciliteerd in de vorm van een MaS-makelaar. Bij de start van het project is afgesproken dat er wordt geëvalueerd om vast te stellen of de MaS voldoende ingebed is binnen scholen en de organisaties.

Uit deze evaluatie blijkt het functioneren van de MaS vanaf 2008 tot en met 2012 en de verwachtingen en verbeterpunten voor de toekomst. Deze rapportage bestaat uit de volgende onderdelen:

Evaluatie:

- 1 Maatschappelijke stage
- 2 De inbedding van de MaS binnen de scholen;
- 3 De inbedding van de MaS binnen de organisaties;
- 4 De ervaringen van de MaS-makelaar;
- 5 Behaalde prestatie-indicatoren;
- 6 Conclusie en Aanbevelingen.

Om de vraag te kunnen beantwoorden of de MaS voldoende ingebed is binnen de scholen en de Ridderkerkse organisaties is een evaluatie gehouden.

Verschillende maatschappelijke partners hebben een rol gespeeld bij deze evaluatie. Het gaat om de volgende partners: Sport en Welzijn, het Farel College, Het Gemini College, Pameijer, Aafje (Reijerheem), SGGR en het Vluchtelingenwerk. Deze partners zijn geïnterviewd en de resultaten hiervan zijn in deze evaluatie verwerkt. Ook is gekeken naar het behaalde resultaat aan de hand van de prestatie-indicatoren die benoemd zijn in de samenwerkingsovereenkomst (het convenant) met de gemeente, scholen en maatschappelijke partners. Hierin is benoemd wat de rol is van de verschillende betrokken partijen. Het convenant liep tot 31 december 2012. Met de voorliggende evaluatie als basis zal in de stuurgroep worden besproken of en op welke wijze de MaS samenwerking wordt gecontinueerd.

1. Maatschappelijke stage

1.1 Te bereiken resultaat

Het resultaat dat de makelaar moest bereiken is dat de MaS zijn inbedding moest krijgen binnen de scholen en de Ridderkerkse organisaties. Dit zou moeten betekenen dat de functie van MaS-makelaar op termijn overbodig is. Deze evaluatie moet een beeld geven in hoeverre dit nu het geval is. Tevens worden met deze evaluatie verbeterpunten en mogelijkheden voor de toekomst geformuleerd.

In de samenwerkingsovereenkomst (het convenant) van de MaS waarin verschillende partijen de samenwerking zijn aangegaan, zijn de volgende prestatie-indicatoren benoemd.

De MaS is in de gemeente Ridderkerk een succes als:

- Alle VO-scholen in Ridderkerk binnen het samenwerkingsverband MaS participeren;
- Alle leerlingen een mogelijke externe stageplaats kunnen vinden;
- 80% van de 134 maatschappelijke c.q. vrijwilligersorganisaties eind 2012 bekend is met de MaS en;
- 50% van deze organisaties één of meer stageplaatsen beschikbaar stelt.

1.2 Taak van de gemeente op het gebied van de MaS

De gemeente heeft de wettelijke taak om vrijwillige inzet te ondersteunen (prestatieveld 4 binnen de Wmo). Deze ondersteuning wordt nu geboden door Connect2act.

De MaS is vanaf schooljaar 2011-2012 verplicht voor alle scholieren die instromen in het voortgezet onderwijs. Echter vanaf schooljaar 2015/16 wordt deze verplichting weer afgeschaft als gevolg van het huidige regeerakkoord. Daarbij zal een uitname uit de algemene uitkering van het Gemeentefonds plaatsvinden (20 mln. structureel).

MaS-leerlingen verrichten vrijwilligersactiviteiten die een verplicht karakter hebben. Scholen zijn eindverantwoordelijk voor de maatschappelijke stages. Gemeenten hebben (volgens het convenant tussen VNG, OCW en VWS inzake de ontwikkeling van de makelaarsfunctie) de verantwoordelijkheid een goede makelaarsfunctie in te richten voor zowel (potentiële) vrijwilligers als voor MaS-leerlingen.

De gemeente heeft de taak de ontwikkeling van een effectieve bemiddelingsstructuur voor onder andere maatschappelijke stages te ondersteunen door de realisatie van een makelaarsfunctie op lokaal of regionaal niveau.

In Ridderkerk heeft de gemeente gekozen om de MaS los van het lokale vrijwilligerssteunpunt te faciliteren met een MaS-makelaar.

1.3 Taak van de leerlingen en scholen op het gebied van de MaS

Alle leerlingen die in schooljaar 2011-2012 starten in het voortgezet onderwijs (praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo) moeten een maatschappelijke stage doen van minimaal 30 uur. Uitgangspunten hierbij zijn:

Vrijwilligerswerk

Maatschappelijke stage gaat om het verrichten van vrijwilligerswerk. Dit vindt vooral plaats in de non-profitsector: bij een vrijwilligersorganisatie, vereniging, instelling of maatschappelijke organisatie. Soms buiten een georganiseerd verband, bijvoorbeeld door boodschappen te doen voor een oude buurvrouw of een gezin te helpen dat tijdelijk hulp nodig heeft. Bedrijven kunnen ook een rol spelen op het gebied van maatschappelijk betrokken ondernemen.

De school voert de regie en is eindverantwoordelijk.

De school is verantwoordelijk voor de maatschappelijke stage van haar leerlingen. Voorbereiding en evaluatie liggen in handen van de school. Ook bepaalt de school wat wel of niet geschikt is als maatschappelijke stage. Samen met de leerlingen maakt de school goede afspraken over de uitvoering van de maatschappelijke stage, onder andere over begeleiding.

Taken en verantwoordelijkheden van de scholen:

- Nemen maatschappelijke stage op in het curriculum;
- Informeren ouders en leerlingen over het hoe en waarom van maatschappelijke stage;
- Stellen randvoorwaarden op voor geschikte stageplaatsen;
- Nemen de makelaarsfunctie op zich of kopen deze extern in;
- Zorgen voor een digitaal systeem om maatschappelijke stage administratief te regelen;
- Geven vooraf goedkeuring voor de stageplaatsen die leerlingen opgeven;
- Begeleiden leerlingen bij de keuze van een stageplek;
- Zorgen voor reflectie bij en evaluatie van leerlingen;
- Geven vooraf goedkeuring voor het eerste contact van de leerling met een stage biedende organisatie;
- Stellen stage contracten op;
- Zijn verantwoordelijk voor de verzekeringen voor leerlingen;
- Begeleiden leerlingen met problemen tijdens hun stage.

Ruimte voor initiatief scholen en leerlingen.

Leerlingen zijn gemotiveerder als de maatschappelijke stage aansluit bij hun interesses. De maatschappelijke stage levert dan ook meer op. Daarom is het stimuleren van eigen initiatief belangrijk. Na een goede uitleg weten leerlingen vaak al waar ze graag hun maatschappelijke stage willen lopen. De leerling kan zelf een stage bedenken en aan school vragen of die geschikt is als maatschappelijke stage. Een stageadres is niet altijd noodzakelijk; een leerling of school kan bijvoorbeeld ook een sponsoractie opzetten voor een goed doel. Lukt het de leerling niet een maatschappelijke stage te vinden, dan ondersteunt de school. Dit kan onder meer door het inschakelen van een stage makelaar. Het vraagt om creativiteit van scholen, stagebieders en stagemakelaars om alle leerlingen een leuke en uitdagende stageplek te bieden.

1.4 Aanpak van de projectgroep MaS

In Ridderkerk is in de voorbereidende fase (2008-2009) een stuurgroep MaS opgericht. Deze groep komt voort uit het Beleidsplatform Vrijwilligers. In de stuurgroep nemen diverse partijen deel. Gemini College, Farel College, gemeente Ridderkerk, Vluchtelingenwerk, Wereldwerk, SER, Reijerheem, SGGR, Scouting, Sport en Welzijn.

Deze projectgroep denkt mee, adviseert en gebruikt haar netwerken om MaS tot een geslaagd project te maken. Door het ondertekenen van een convenant is de samenwerking officieel vastgelegd. De stuurgroep wordt voorgezeten door de MaS-makelaar en komt ongeveer 6 wekelijks bij elkaar.

2 De inbedding van de MaS binnen de scholen.

2.1 Wat doen de scholen nu zelf aan coördinatie van de MaS?

Zowel het Farel College als het Gemini College hebben de coördinatie en de begeleiding belegd bij een coördinator, de afdelingsmanagers maar ook bij de docenten. Zij zijn verantwoordelijk voor de vormgeving en uitvoering van de stage.

Het Farel College heeft een stage bureau waar leerlingen 5 keer in de week terecht kunnen voor vragen en/of ondersteuning bij het zoeken naar een stage. Bij het Gemini College is de ondersteuning belegd bij Konekto. Dit is een systeemaanbieder die tevens het makelaarschap erbij biedt.

Beide scholen hebben geïnvesteerd in een vacature/matching systeem. Het Farel College heeft Stagerage en het Gemini College heeft Konekto. Dit zijn tevens zogenaamde 'klantvolgsystemen' waarin de activiteiten van de leerlingen gevolgd kunnen worden.

Het Gemini College heeft geïnvesteerd in een eigen MaS-makelaar. Dit is iemand van Konekto. Konekto zorgt ervoor dat het systeem goed gevuld wordt en dat de leerlingen ondersteund worden bij vragen. Alle gevonden stages worden via het systeem goedgekeurd of afgewezen.

Een gelijk soort systeem is Stagerage. Het Farel College werkt hiermee. Deze wordt echter niet volledig door het Farel College zelf beheerd. Dit gebeurt samen met de MaS-makelaar van Sport en Welzijn. De MaS-makelaar vult het systeem en beheert deze voornamelijk. Tevens zorgt zij, in samenspraak met het Farel College, ervoor dat stages goedgekeurd of afgewezen worden.

Hieruit blijkt dat de coördinatie van de MaS een structurele plek heeft gekregen binnen het Gemini College. Dit geldt ook voor Het Farel College. Het Farel College maakt nog steeds gebruik van de faciliteiten die de gemeente biedt in de vorm van de MaS-makelaar. Zij maken hier nog gebruik van omdat deze faciliteit nog wordt geboden.

2.2 Heeft de MaS een structurele plek gekregen binnen de scholen?

De MaS heeft een structurele plek gekregen binnen de scholen. Dit blijkt tevens uit het feit dat ouders en leerlingen de stage geaccepteerd hebben en beseffen dat het een belangrijk onderdeel is van het diploma. Zowel de leerlingen als de ouders denken mee over de invulling van de stage. Zij maken steeds meer gebruik van het eigen netwerk.

De introductie van de MaS is een vast onderdeel geworden van de scholen. Tevens vindt er jaarlijks een voorlichting plaats voor de mentoren en de ouders over hoe om te gaan met de MaS.

2.3 Hoe hebben de scholen de samenwerking met de MaS-makelaar ervaren?

Het Farel College is zeer positief over de samenwerking met de MaS-makelaar:

- De MaS-makelaar bereidt instellingen voor op de komst van de leerlingen;
- Voert de vacatures in Stagerage;
- Indien de leerlingen een eigen stage vinden en niet via Stagerage dan keurt de MaS-makelaar of de school deze goed of af via het systeem;
- Neemt contact op met nieuwe stage organisaties die nog niet bekend waren en vraagt om continuering. Bij akkoord plaatst de MaS-makelaar de stage in Stagerage;
- Houdt de vacatures bij in Stagerage en zorgt ervoor dat ze actueel zijn;
- Zorgt voor nieuwe ideeën voor de voorbereiding van de MaS;
- Houdt landelijke ontwikkelingen bij en communiceert dat binnen de projectgroep.

Het Gemini College geeft aan geen echte samenwerking te hebben gehad met de MaS-makelaar. Zij geven aan dat Konekto de ondersteuning voor hen doet, zij hebben hierin geïnvesteerd. Zij zien de MaS-makelaar een enkele keer als zij aanwezig zijn bij de overleggen van de projectgroep MaS. Deze projectgroep komt bijeen om eventuele knelpunten, ontwikkelingen etc. te bespreken en wordt geleid

door de MaS-makelaar. Het Gemini College geeft aan geen ondersteuning nodig te hebben van de MaS-makelaar.

2.4 In hoeverre hebben de scholen nog behoefte aan ondersteuning in de toekomst?

Het Farel College geeft aan dat de inbedding van de MaS binnen de school en bij de ouders heeft plaats gevonden. Het enige waar het Farel College nu tegenaan loopt zijn problemen met het vacature/matchingssysteem Stagerage. Er wordt intern getwijfeld of dit wel het juiste systeem is. Het praktisch ermee werken brengt de nodige hobbels met zich mee. Naast Stagerage is het Farel College een pilot gestart waarbij papieren dossiers worden ingericht. Dit experiment moet uitwijzen of zij ook zonder Stagerage zouden kunnen werken.

Een ander aandachtspunt is, dat Stagerage door de MaS-makelaar wordt bijgehouden en gevuld. De gewenste ondersteuning vanuit het Farel College is iemand die Stagerage bij houdt.

Het Gemini College geeft aan geen behoefte aan ondersteuning te hebben in de toekomst. Zij geven aan de ervaring vanuit de beroepsoriënterende stage mee te nemen voor de MaS en dat gaat goed.

2.5 Conclusie

Beide scholen geven aan dat de MaS is ingebed. Beide scholen hebben de coördinatie binnen de school goed geregeld. De MaS is ingebed in de organisatie, bij de leerlingen en bij de ouders van de leerlingen. Het Farel College heeft een MaS-coördinator en administratieve ondersteuning op het interne stage bureau aangesteld en beheert samen met de MaS Makelaar het systeem Stagerage. Het Gemini College heeft het uitbesteed aan Konekto die tevens ook het matchingsysteem levert. Het Farel College beheert haar systeem Stagerage gezamenlijk met de MaS-makelaar. Dit is echter iets wat zij zelf verder kunnen oppakken. Dit kan door middel van bijvoorbeeld het stage bureau het volledige beheer te laten doen of zoals het Gemini College gedaan heeft zelf een MaS-makelaar in dienst nemen.

3 De inbedding van de MaS binnen de bevroagde vrijwilligers organisaties

3.1 Hoe ervaren organisaties de ondersteuning van de MaS-makelaar?

Over het algemeen zijn de bevroagde organisaties tevreden over de openheid en bereidwilligheid van de MaS-makelaar. Zij staat open voor vragen en geeft daar ook deskundig antwoord op.

Alle vier de organisaties geven aan de ondersteuning van de makelaar echter niet nodig te hebben gehad. En ook niet nodig zullen hebben in de toekomst. Een van de drie organisaties geeft aan de workshops die een tot twee keer per jaar worden georganiseerd, waarin handvaten worden gegeven over hoe om te gaan met de leerlingen wel waardevol te vinden. Tevens vond deze organisatie het fijn om te netwerken tijdens deze workshops.

Alle ondervraagde partijen geven aan de behoefte te hebben aan een klankbord groep. Het project zou hier antwoord op moeten geven. Deze partijen geven aan dat het overleg voornamelijk over het Farel College gaat en niet over de organisatie van de MaS.

Tevens zijn er door twee partijen kanttekeningen aangegeven bij de communicatie met de MaS-makelaar.

3.2 In hoeverre is de MaS ingebed binnen de organisaties?

Alle bevroagde partijen geven aan dat de inbedding heeft plaats gevonden binnen de organisaties. Zij hebben allen een coördinator voor de stages. Tevens wordt er voor elke leerling een stage programma gemaakt, waarin duidelijk is wie het aanspreekpunt is en wat er van hem of haar verwacht wordt. De contacten met de scholen zijn goed.

3.3 Hoeverre is nog ondersteuning nodig in de toekomst?

Alle bevroagde partijen geven aan geen behoefte te hebben aan de ondersteuning van de MaS-makelaar in de toekomst. Hierbij gaat het dan om de coördinatie van de stageplaatsen en het bijhouden van het systeem. Er is wel behoefte aan een klankbordgroep waarin van gedachten gewisseld kan worden, deskundigheidsbevordering plaats kan vinden en een omgeving geboden wordt, waarin men kan netwerken.

3.4 Conclusie

Alle bevroagde organisaties hebben ervoor gezorgd dat de MaS-leerling goed begeleid wordt bij aankomst. Bij iedere organisatie is er één coördinator die de leerling in eerste instantie ontvangt en er voor zorgt dat deze een vast aanspreekpunt krijgt. Tevens wordt er een stage programma gemaakt en gekeken naar de wensen van de leerling.

4. De ervaringen van de MaS-makelaar

4.1 Hoe heeft de MaS-makelaar haar rol ervaren?

De MaS-makelaar geeft aan haar rol breed te zien, niet alleen als MaS-makelaar maar als makelaar voor het gehele vrijwilligerswerk. Zij stelt zich daarbij de vraag: Hoe kun je toekomst bestendig zijn? Haar antwoord hierop is 'door andere doelgroepen te bedienen. Zij geeft aan naast de MaS-organisaties ook de vrijwilligersorganisatie te ondersteunen door bijvoorbeeld workshops te organiseren.

4.2 Wat is de visie van de MaS-makelaar over de behoefte aan ondersteuning in de toekomst?

De MaS-makelaar geeft aan dat de vrijwilligersorganisaties ondersteuning nodig zullen hebben. Zij heeft zich hier al op gericht door workshops te organiseren. Zij is van mening dat de vrijwilligersorganisaties de MaS nog niet goed ervaren. De koudwatervrees moet nog worden weggehaald. Zij geeft aan dat veel organisaties nog niet weten wat zij een jongere zouden kunnen laten doen aan stage. Daar zou zij bij kunnen helpen door mee te denken.

De MaS-makelaar ziet zich zelf in de toekomst als verbinder van partijen die iets voor elkaar kunnen betekenen. Zij ziet zich zelf dus niet als aparte MaS-makelaar maar als makelaar voor het vrijwilligerswerk in het algemeen. Alle werkzaamheden horen namelijk ook bij een coördinator/makelaar vrijwilligerswerk. Zij noemt enkele voorbeelden als het opzetten van een klusjesteam, boodschappenteam etc.

4.3 Conclusie

De MaS-makelaar geeft aan dat er nog veel winst valt te halen bij veel vrijwilligersorganisaties. Veel van hen zouden nog niet goed weten wat zij met een MaS-leerling aan moeten. De MaS-makelaar richt zich graag op de ondersteuning van deze organisaties. Daarbij wil zij verder kijken dan alleen de MaS. Zij ziet zich zelf als Makelaar voor het vrijwilligerswerk in het algemeen.

Dit betekent dus dat, wanneer het systeem Stagerage weggelaten wordt, er eigenlijk alleen de normale taken van Connect2act overblijven. Deze taken maken echter geen onderdeel uit van het convenant.

5. Behaalde prestatie indicatoren¹

De resultaten over het school jaar 2011/2012 zijn als volgt:

- Alle scholen voeren de MaS uit. Dit is een verplicht onderdeel geworden van de opleiding;
- Alle leerlingen vinden een stage, tot nu toe zijn er geen signalen geweest dat dit niet het geval is;
- 80 procent van de 134 maatschappelijke c.q. vrijwilligersorganisaties is bekend met de MaS en het jaar 2012 is nog niet voorbij;
- 80 procent van de 134 organisaties stelt een of meer stageplaatsen beschikbaar.

Hieruit blijkt dat de MaS binnen de gemeente Ridderkerk een succes is en de inbedding bij de verschillende partijen goed gerealiseerd is.

¹ Jaarlijkse rapportage 2011/2012 Sport en Welzijn

6. Conclusie en aanbevelingen

Sinds 2009 biedt de MaS-makelaar haar diensten aan het Farel College. De MaS-makelaar houdt het systeem Stagerage bij en zorgt voor het vullen ervan. Het Gemini College maakt geen gebruik van de MaS-Makelaar, zij hebben zelf een MaS-makelaar aangetrokken. Verder biedt de MaS-makelaar ondersteuning aan verschillende vrijwilligersorganisaties. De vier geïnterviewde organisaties geven aan de ondersteuning niet nodig te hebben van de MaS-makelaar. Waar zij echter wel behoefte aan hebben is een klankbordgroep die eens in de zoveel tijd bijeenkomt.

Op basis van deze evaluatie kan geconcludeerd worden dat de MaS goed ingebed is binnen de scholen en de vrijwilligersorganisaties. De MaS-makelaar heeft haar werk goed gedaan. De behoefte van de organisaties aan deskundigheidsbevordering en een klankbordgroep is een algemene vraag voor het vrijwilligerswerk. Een paar jaar geleden was er een vrijwilligersplatform waarin de vrijwilligersorganisaties elkaar konden vinden en ervaringen konden delen. Dit platform is echter bij gebrek aan animo opgeheven door Sport en Welzijn.

6.1 Aanbevelingen

Voorgesteld wordt de MaS-makelaar per 1 juli 2013 niet meer te subsidiëren. De MaS-makelaar heeft ervoor gezorgd dat de scholen en de organisaties de maatschappelijke stage zelf kunnen organiseren. Tevens is het de verantwoordelijkheid van de school om dit te stimuleren en hier zelf een oplossing voor te vinden. Bovendien heeft Connect2act als overkoepelende organisatie een vacaturebank met vrijwilligerswerk indien de leerling, de ouders en de school echt niets kunnen vinden. De MaS is goed ingebed bij de organisaties. Zij weten de scholen te vinden en de contacten zijn hier goed over. Indien zij stagiaires nodig hebben dan weten zij hun weg te vinden.

Het budget voor de MaS wordt vanuit het Rijk tot en met 2015 aan de gemeente beschikbaar gesteld. Indien blijkt dat de MaS voldoende is ingebed bij de scholen en organisaties mag het budget ingezet worden ter versterking van een of meerdere prestatievelden van de Wmo.